

ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ

Factors Administrative Success of Entrepreneurship Incubators
In Vocational Education under the Vocational Education Northern
Region

สุภันตรี เกิดสา* หยกแก้ว กมลวรเดช**

Suphantri Koetsa, Yokkaew Kamolvoradej

Received: May 30, 2020 Revised: June 23, 2020 Accepted: June 25, 2020

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ และ 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารหัวหน้าศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา และครูที่ปรึกษาธุรกิจ สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ จำนวนทั้งสิ้น 226 คน ได้จากการสุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้การวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านนักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบ่มเพาะ และด้านผลผลิต ตามลำดับ โดยปัจจัยทุกด้านล้วนส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหาร ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ยกเว้นด้านบุคลากรไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา 2) แนวทางการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของ

* หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

Master of Education Program in Educational Administration, Uttaradit Rajabhat University

** หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

Master of Education Program in Educational Administration, Uttaradit Rajabhat University

สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ ด้านนักเรียนนักศึกษาผู้เข้ารับการบ่มเพาะ ต้องมีความมุ่งมั่นในการเป็นผู้ประกอบการ ด้านบุคลากรต้องดำเนินงานในรูปคณะกรรมการตามโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา และจัดการอบรมให้ความรู้สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ และส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยใช้หลักบริหารจัดการ PODCA และ ด้านผลผลิตควรมุ่งเน้นให้นักเรียนนักศึกษามีทักษะและประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจเป็นสำคัญ

คำสำคัญ (Keywords): ปัจจัยความสำเร็จ; ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา; ศูนย์บ่มเพาะ

Abstract

The research aimed to 1) study the Factors Administrative Success of Entrepreneurs in Vocational Education under the Vocational Education Northern Region, and 2) present guidelines how to manage administrative of Entrepreneurship Incubators in Vocational Education. The sample group consisted of 226 respondents who were administrators, Heads of entrepreneurship incubator centers and Business advisors 'sectors. The instrument used was a 5 rating scales questionnaire. Statistics used in data analysis were mean, standard deviation and regression analysis. The results of the research were as follows 1) Factors Administrative Success of an Entrepreneurship Incubators in Vocational Education under the Vocational Education Northern Region. Aspects of students who received training, personnel, administrative and output were at high level. All factors affecting Administrative Success of Entrepreneurship Incubators in Vocational Education under the Vocational Education Northern Region but aspects of personal did not affect 2) Guidelines how to manage administrative of Entrepreneurship Incubators in Vocational Education. Students who have received training must have determination to be an Entrepreneur. Committees structure must operate in education administration, provide to knowledge by training and make correcting comprehension about entrepreneurship incubators process. Administrators also give priority and continuously support the operation of the incubator for

vocational entrepreneurs by using PODCA management principles. And output aims at students with skills and experience in business operations.

Keywords: Factors Success; Entrepreneurs in Vocational Education; Entrepreneurship Incubator

บทนำ (Introduction)

จากนโยบายรัฐบาลได้กำหนดให้การพัฒนา SMEs เป็นวาระแห่งชาติ เนื่องจากเป็นฐานรากของ การพัฒนาเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลได้กำหนดกรอบและแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ด้วยการสร้าง “ความเข้มแข็งจากภายใน” ผ่านการขับเคลื่อนตามแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”ผ่านกลไก “ประชารัฐ” โดยมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจไปสู่ “ประเทศไทย 4.0” หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Value-Based Economy) โดยการปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจดังกล่าว เป็นไปเพื่อการก้าวข้ามจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง มุ่งสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูง และการสร้างเสริมให้เกิดการเริ่มต้นธุรกิจใหม่ โดยเฉพาะการเกิดขึ้นของวิสาหกิจที่เริ่มจัดตั้งใหม่หรือสตาร์ทอัพ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2562)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีในทุกสาขาวิชาอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ ได้สนองนโยบายของรัฐบาลในการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีการจัดทำแผนงานโครงการ และกิจกรรมพัฒนาการศึกษาวิชาชีพ ด้วยการพัฒนาทักษะพื้นฐานของผู้เรียนอาชีวศึกษาให้มีความรู้ทางด้านการจัดการธุรกิจอย่างแท้จริง ตลอดจนพัฒนาทักษะในการคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative thinking) ด้วยการสร้างชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ หรือนวัตกรรมใหม่ตามสาขาวิชาชีพ และนำมาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ให้สามารถสร้างช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุนและองค์ความรู้ทางธุรกิจ เพื่อเพิ่มช่องทางอาชีพ (Career path) ให้กับผู้เรียน สามารถประกอบธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมอบหมายให้สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ดำเนินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา ซึ่งอยู่ในแผนงานบูรณาการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มุ่งให้องค์ความรู้ด้านธุรกิจและส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการ จัดการเรียนการสอน และกิจกรรมภายใต้ศูนย์บ่มเพาะ

ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ซึ่งกำหนดให้ทุกสถานศึกษาจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีประสบการณ์ การทำธุรกิจทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ต่อยอดไปเป็นผู้ประกอบการ อันจะเป็นแนวทางในการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ต่อไปในอนาคต และดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ทุกปีการศึกษา โดยมีรูปแบบการติดตามผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ประกอบด้วย ระดับ 5 ดาว คะแนน ร้อยละ 90-100 ระดับ 4 ดาว คะแนนร้อยละ 80-89 ระดับ 3 ดาว คะแนนร้อยละ 70-79 ระดับ 2 ดาว คะแนนร้อยละ 60-69 และระดับ 1 ดาว คะแนนร้อยละ 1-59 (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2562 : 1-9)

อาชีวศึกษาภาคเหนือ เป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 87 แห่ง จาก จำนวน 17 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน จังหวัดแพร่ จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดอุทัยธานีและจังหวัดตาก ได้สนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดังกล่าว จึงได้จัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาขึ้น จำนวน 87 แห่ง และดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะ ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ซึ่งจากการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ ในปีการศึกษา 2561 พบว่า มีสถานศึกษา จำนวน 5 แห่ง ที่มีผลการประเมิน ระดับ 5 ดาว ระดับคุณภาพยอดเยี่ยม (คะแนนระดับร้อยละ 90-100) คิดเป็นร้อยละ 5.88 ของสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ และมีสถานศึกษา จำนวน 51 แห่ง ที่มีผลการประเมิน ระดับภาค ต่ำกว่า ระดับ 3 ดาว (คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ 1-69) คิดเป็นร้อยละ 60 ของสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ (กลุ่มมาตรฐานอาชีวศึกษารูปร่างและบริการ, 2562 : 2)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สาเหตุสำคัญเกิดจากระบบการบริหารงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษายังขาดแนวทางที่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ และเพื่อนำเสนอแนวทางการบริหาร ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีปัจจัยในการบริหารงาน 4 M วงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA และ

ทฤษฎีการจัดการที่สร้างประสิทธิภาพให้กับองค์กร POLC เป็นแนวคิดในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจบริหารงาน และเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ช่วยเสริมสร้างให้ผู้สำเร็จการศึกษาของอาชีวศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการประกอบอาชีพอิสระ และสร้างผู้ประกอบการเยาวชนรุ่นใหม่เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ ของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ และนำเสนอแนวทางการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา และ ครูที่ปรึกษาธุรกิจ จากสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ ปีการศึกษา 2562 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางของเครซีและ มอร์แกน (Krejcie and Morgan) พบว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ที่เหมาะสมและมีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 43) และเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบอาศัยหลักความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) จำนวน 226 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสัมภาษณ์ เพื่อสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 5 คน หัวหน้าศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา 5 คนและตัวแทนครูที่ปรึกษารัฐกิจ 5 คน จากสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะ ซึ่งมีผลการประเมินศูนย์บ่มเพาะ ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ระดับชาติ 5 ดาว ปีการศึกษา 2561 จำนวน 5 แห่ง คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย วิทยาลัยเทคนิคพะเยา วิทยาลัยสารพัดช่างอุตรดิตถ์ วิทยาลัยการอาชีพพนมมณฑลราชินีแม่ฮ่องสอน และวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง เพื่อสรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ สังเคราะห์ปัจจัย มาพัฒนาสร้างแบบสอบถาม (Rating scale) โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา (กลุ่มมาตรฐานอาชีวศึกษารัฐกิจและบริการ, 2562 : 2)

3.2 แบบสอบถาม ซึ่งวัดตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยแต่ละ ระดับกำหนดเกณฑ์การเลือกตอบและให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ปัจจัยส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการฯ อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ปัจจัยส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการฯ อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง ปัจจัยส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการฯ อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ปัจจัยส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการฯ อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง ปัจจัยส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการฯ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประสานไปที่สถานศึกษากลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยขอหนังสือ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สูตรคิด สุ่มแบบสอบถาม ทางไปรษณีย์และเก็บด้วยตนเอง จำนวน 226 ฉบับ และได้รับกลับคืนจำนวน 226 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประชากร

- 1) ร้อยละ (Percentage)
- 2) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์ความถดถอย (Regression Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ ด้านเนื้อหา มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษาภาคเหนือ โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านนักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบ่มเพาะ	4.25	0.56	มาก	3
ด้านบุคลากร	4.41	0.54	มาก	1
ด้านการบริหารจัดการ	4.39	0.49	มาก	2
ด้านผลผลิต	4.12	0.68	มาก	4
เฉลี่ยรวม	4.29	0.48	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, $SD=0.48$) โดยด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้าน

นักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบ่มเพาะ และด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.41, SD = 0.54, $\bar{X}$ = 4.39, SD = 0.49, $\bar{X}$ = 4.25, SD = 0.56, $\bar{X}$ = 4.12, SD = 0.68 ตามลำดับ)

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

ตัวแปร	Y	X1	X2	X3	X4	$\bar{X}$	S.D.
Y	1.000	0.597	0.684	0.745	0.698	4.2979	0.67310
X1	-	1.000	0.615	0.482	0.506	4.2463	0.56464
X2	-	-	1.000	0.760	0.630	4.4100	0.53979
X3	-	-	-	1.000	0.649	4.3938	0.48850
X4					1.000	4.1239	0.67870

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า ตัวแปรตามกับตัวแปรต้นมีความอิสระจากกัน โดยตัวแปร X1, X2, X3 และ X4 เป็นอิสระจากตัวแปรตาม โดยตัวแปรตาม (y) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.2979 คะแนน X1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.2463 คะแนน X2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.4100 คะแนน X3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.3938 คะแนน และคะแนน X4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1239 คะแนน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ตัวแปร	b	β	SE _b	t	sig
ด้านนักเรียนนักศึกษา					
ที่เข้ารับการบ่มเพาะ (X1)	0.263	0.220	0.059	4.443	0.000**
ด้านบุคลากร (X2)	0.071	0.057	0.083	0.859	0.391
ด้านการบริหารจัดการ (X3)	0.568	0.412	0.086	6.569	0.000**
ด้านการบริหารจัดการ					
ด้านผลผลิต (X4)	0.281	0.283	0.053	5.295	0.000**
ค่าคงที่ (a)	-0.784		0.253	-3.099	

R = 0.822	R ² = 0.676	F =	Sig =
		115.019	0.000**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยด้านนักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบ่มเพาะ (X1) ด้านการบริหารจัดการ (X3) และด้านผลผลิต (X4) ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา แต่ด้านบุคลากร (X2) ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา สามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาได้ 67.60%

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ ด้านนักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบ่มเพาะ ด้านการบริหารจัดการและด้านผลผลิต ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีขนาดอิทธิพล 0.263, 0.568 และ 0.281 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. จากการศึกษปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านบุคลากร ทั้งนี้ เพราะบุคลากรที่ปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับภาระงาน และบทบาทหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหารงานของ ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อน การบริหารงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยของการบริหารงานของ นครชัย พิมศรี (2556 : 71) ได้กล่าวถึง ปัจจัยของการบริหารงานยุคใหม่ ประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 8 ประการ หรือ 8 M ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Materials) การจัดการ (Management) ตลาด (Market) เครื่องจักรกล (Machine) วิธีการทำงาน (Method) และเวลา (Minute) ซึ่งคน (Man) นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้ดำเนินการทุกอย่าง การใช้คนให้ถูกกับงานจึงเป็นเรื่องที่ควรคำนึงถึงมากๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยปาริชาติ เทพวงศ์ (2560 : 77) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพการให้บริการฝึกอบรมฝีมือแรงงานของศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการของศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยรวมอยู่ในระดับ

มาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านบุคลากร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ด้านช่องทางการให้บริการ

จากผลการวิเคราะห์หัตถดรอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยด้านนักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบ่มเพาะ ด้านการบริหารจัดการ และด้านผลผลิต ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่ด้านบุคลากรไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา โดยด้านการบริหารจัดการมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษามากที่สุด นั่นเป็นเพราะความสำเร็จของการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ อาชีวศึกษามุ่งเน้นที่การพัฒนาองค์ความรู้ทางธุรกิจของนักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบ่มเพาะให้มีทักษะและประสบการณ์ในการทำธุรกิจด้วยตนเองเป็นสำคัญ โดยบุคลากรตามโครงสร้างบริหารงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาจะทำหน้าที่เป็นผู้คอยให้คำปรึกษา แนะนำ ซึ่งหากมีการบริหารจัดการกระบวนการในการพัฒนาองค์ความรู้ของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาที่ดี โดยการนำแนวคิดทฤษฎีวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA ทฤษฎีการจัดการที่สร้างประสิทธิภาพให้กับองค์กร POLC และทฤษฎีการบริหารอื่นๆ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบ่มเพาะได้พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ สามารถสร้างรายได้ระหว่างเรียน เมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถเป็นผู้ประกอบการใหม่ได้ จะเป็นสิ่งสะท้อนถึงความสำเร็จในการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจิดฤดี ชินเวโรจน์ (2561 : 228) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา พบว่า ผลการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของสภาพการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาพบว่า ด้านกระบวนการ (Process) มีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ ปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านผลผลิต (Product) และด้านบริบท (Context) ส่วนด้านบุคลากรถึงแม้การวิจัยครั้งนี้ พบว่าไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา อาจเป็นเพราะความสำเร็จของการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ทางธุรกิจของนักเรียนนักศึกษา ที่เข้ารับการบ่มเพาะให้ มีทักษะและประสบการณ์ในการทำธุรกิจโดยการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเป็นสำคัญ โดยบุคลากรตามโครงสร้างบริหารงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาจะทำหน้าที่เพียงเป็นผู้ให้คำปรึกษาเท่านั้น แต่จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยของการบริหารงานส่วนใหญ่ล้วนกล่าวถึง ปัจจัยด้านบุคลากรว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิดา ยุกบุญ (2551 : 213-216) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรที่มีผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ : ศึกษาเฉพาะกรณี บริษัท

ปตท.จำกัด (มหาชน) พบว่า ปัจจัยที่ทำให้ ปตท.เป็นองค์กรที่มีผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ คือ ความเป็นผู้นำของบุคลากร การมีวิสัยทัศน์และพันธกิจในการบริหารงาน การสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้มีความแข็งแกร่ง ซึ่งล้วนแต่มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านบุคลากร ดังนั้นผู้บริหารจึงไม่ควรละเลยและควรพัฒนาควบคู่ไปกับปัจจัยเบื้องต้นด้วย

2. แนวทางการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ สามารถจำแนกรายด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านนักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบ่มเพาะ มีแนวทางสรุปได้ว่า ควรพิจารณาคัดเลือกนักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบ่มเพาะ ที่มีความมุ่งมั่นในการเป็นผู้ประกอบการ มีความใฝ่เรียนใฝ่รู้ กล้าเสี่ยงกล้าตัดสินใจ รู้จักการบริหารเวลา พร้อมทั้งจะเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อมาฝึกปฏิบัติดำเนินธุรกิจ มีความขยัน อดทน ไม่ย่อท้อตั้งใจฝึกปฏิบัติการดำเนินธุรกิจของตนเอง และมีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาธุรกิจของตนเองให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ ของสุรวิรัตน์ มณีกุล (2561 : 7-8) ได้กล่าวถึงผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ ควรมีความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จ มีความมั่นใจในตนเอง มีแนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจของตนเองอย่างชัดเจน มีแผนงานธุรกิจที่เป็นระบบ มีความสามารถในการบริหารการเงิน มีความสามารถทางการตลาด มีแหล่งสนับสนุนที่ดี มีทักษะในการประสานงาน มีการจัดองค์กรที่เหมาะสม และมีความสามารถมองเห็นสภาพของการแข่งขันในอนาคตได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันวิสาข์ โชคพรหมอนันต์ (2557 : 92) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการร้านค้า ในตลาดน้ำดอนหวาย จังหวัดนครปฐม พบว่า ความใฝ่ใจในความสำเร็จมีอิทธิพลในทางบวกกับความสำเร็จในการประกอบการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ประกอบการมีความมุ่งมั่น อดทน และไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค

2.2 ด้านบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา มีแนวทางสรุปได้ว่า ด้านบุคลากรต้องดำเนินงานในรูปคณะกรรมการตามโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ซึ่งมาจากคณะครูหลากหลายสาขาวิชา อาจไม่มีองค์ความรู้พื้นฐานด้านธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ แต่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่สามารถถ่ายทอดทักษะเฉพาะให้กับนักเรียนนักศึกษา ต้องจัดการอบรมให้ความรู้สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อให้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ วัตถุประสงค์ และกระบวนการของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา และกระบวนการในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการให้แก่เรียนนักศึกษาผู้เข้ารับการบ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของทองคำ ดินะลา (2558 : 125-226) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหาร

ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจสำหรับผู้ประกอบการใหม่ในธุรกิจอุตสาหกรรมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาพบว่า หัวหน้าศูนย์บ่มเพาะ และครูที่ปรึกษา เป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้การดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะฯ ประสบความสำเร็จซึ่งเป็นบุคลากรภายในสถานศึกษา ได้มาโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการตามโครงสร้างการบริหารศูนย์บ่มเพาะฯ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเป็นอย่างดีในเรื่องธุรกิจ ซึ่งครูที่ปฏิบัติงานในศูนย์บ่มเพาะฯ ไม่สามารถนำไปคิดภาระงานได้จึงส่งผลให้มีการหมุนเวียนของครูที่ทำงานในศูนย์บ่มเพาะฯ ครูในศูนย์บ่มเพาะฯ มีความรู้ความสามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนนักศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริญา ตั้งณมิตร (2558 : 86-87) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ปัจจัยด้านคน ด้านภาระงาน ด้านโครงสร้าง และด้านเทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ทั้งสิ้น ดังนั้น ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยเหล่านี้

2.3 ด้านการบริหารจัดการ มีแนวทางสรุปได้ว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ และสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการดำเนินงาน โดยมีแนวทางการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การลงมือปฏิบัติ (Doing) การควบคุม (Controlling) และการปรับปรุง (Acting) เริ่มจากการวางแผนจัดสรรงบประมาณตามโครงการต่างๆ ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานตลอดทั้งปี การศึกษา จัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทำงานตรงตามบทบาทหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหารงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ควบคุมดูแลการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้และสอดคล้องกระบวนการบ่มเพาะ ตั้งแต่การพิจารณาคัดเลือกนักเรียนนักศึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้ารับการบ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมให้ความรู้การเป็นผู้ประกอบการ การศึกษาดูงานในสถานประกอบการและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม การประเมินแผนธุรกิจเพื่อสนับสนุนเงินทุนในการดำเนินธุรกิจให้นักเรียนนักศึกษา การนิเทศติดตามการดำเนินงานเป็นระยะๆ การรายงานผลการดำเนินงานและรายงานความพึงพอใจของผู้ใช้บริการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา ตลอดจนเผยแพร่ผลการดำเนินงานผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายเพื่อให้สาธารณชนรับรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมเกียรติ อินทวงศ์ (2556 : 206) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหาร ศูนย์บ่มเพาะเพื่อสร้างผู้ประกอบการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการศึกษา พบว่ากระบวนการการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะเพื่อสร้างผู้ประกอบการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การลงมือปฏิบัติ (Doing) การควบคุม (Controlling) และการปรับปรุง (Acting) โดยมีสภาพแวดล้อม

ที่เอื้อต่อการบริหารศูนย์บ่มเพาะ เพื่อสร้างผู้ประกอบการเป็นกลไกในการขับเคลื่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัส แสนภักดี (2558 : 211-212) ได้ศึกษารูปแบบของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า ทรัพยากรทางด้านการบริหารมีความสำคัญและหน้าที่ทางด้านการบริหารมีความสำคัญสำหรับกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงาน เพราะปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ ทำให้ผู้บริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีความพร้อมและรอบคอบ ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย

2.4 ด้านผลผลิต มีแนวทางสรุปได้ว่า ควรมุ่งเน้นให้นักเรียนนักศึกษา มีทักษะและประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจเป็นสำคัญ โดยการพัฒนาองค์ความรู้ทางธุรกิจให้นักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบ่มเพาะให้มีความรู้ เข้าใจวิธีการบริหารจัดการธุรกิจของตนเองอย่างเป็นระบบ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการบริหารจัดการธุรกิจของตนเองตามแผนธุรกิจที่เขียนไว้ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการนำนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์มาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างรายได้จริงอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ตามคู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ของสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2562 : 1-2) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาขีดความสามารถให้กับผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของรัฐบาล หรือประชาชนทั่วไปที่สนใจ พัฒนาต่อยอดธุรกิจเดิม และสอดคล้องกับแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561 : 19) ด้านที่ 1 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งพิจารณาจากผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ

ข้อเสนอแนะ (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากการวิจัยพบว่าควรมีการประเมินศักยภาพของนักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบ่มเพาะ เพื่อให้ได้นักเรียนนักศึกษาที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจ และพร้อมที่จะสละเวลาในการบริหารจัดการและดำเนินธุรกิจของตนให้ประสบความสำเร็จ
2. ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหารศูนย์บ่มเพาะ

ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในการให้คำปรึกษาแนะนำนักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบ่มเพาะ
ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

3. ควรมีการบริหารจัดการการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การลงมือปฏิบัติ (Doing) การควบคุม (Controlling) และการปรับปรุง (Acting) รวมถึงการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ในการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินธุรกิจให้เพียงพอ ซึ่งผู้บริหารควรให้ความสำคัญและอำนวยความสะดวกอย่างต่อเนื่อง

4. ควรมุ่งเน้นในการสร้างทักษะและประสบการณ์ทางธุรกิจ ให้เกิดกับนักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบ่มเพาะ เพื่อให้สามารถสร้างอาชีพอิสระในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา สู่ความเป็นเลิศ โดยใช้ทฤษฎีการบริหารจัดการร่วมกับเทคนิคการบริหารงานเพื่อศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาให้ประสบความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2562). **การพัฒนา SMEs เป็นวาระแห่งชาติ**, (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://dip-sme-academy.com/site/about>, [20 ตุลาคม 2562]
- กลุ่มมาตรฐานอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการ, (2562). **เชิดชูเกียรติสถานศึกษาที่มีผลการประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ระดับชาติ**, (ออนไลน์). แหล่งที่มา <http://bsq.vec.go.th/th-th/กลุ่ม/กลุ่มมาตรฐานอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการ.aspx>, [9 กันยายน 2562]
- เจตฤดี ชินเวโรจน์ (2561) การพัฒนาระบบการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา. **วารสารวิจัยและนวัตกรรมการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. 3(2), 40-46.
- ชนิดา ยวบูรณ์ (2551). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การที่มีผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ : ศึกษาเฉพาะกรณี บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน). **วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร)**. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ทองคำ ดินะลา (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ สำหรับผู้ประกอบการใหม่ในธุรกิจอุตสาหกรรมของสถานศึกษาอาชีวศึกษา. **วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต (บริหารธุรกิจ)**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- นครชัย พิมศร. (2556). **ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ**. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี : ศูนย์หนังสือเมืองไทย
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปาริชาติ เทพวงศ์. (2560). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพการให้บริการฝึกอบรมฝีมือแรงงานของศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดอุดรดิตร. **วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)**. อุดรดิตร : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตร.
- วันวิสาข์ โชคพรหมอนันต์. (2557 : 92) คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการร้านค้าในตลาดน้ำดอนหวาย จังหวัดนครปฐม. **วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุริรัตน์ มณีกุล. (2561). **การเป็นผู้ประกอบการ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: บริษัทศูนย์หนังสือเมืองไทย จำกัด.
- สมเกียรติ อินทวงศ์. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์บ่มเพาะเพื่อสร้างผู้ประกอบการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. **วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)**. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). **คู่มือแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2562). **คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ.
- ศิริญา ตังนฤมิตร. (2558). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. **วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ)**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัษ แสนภักดี. (2558). รูปแบบของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. **วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต (วิทยาศาสตร์การออกกัลังกายและการกีฬา)**. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Krejcie, R. V., Morgan, D.W.. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities** : Educational and Psychological Measurement.